

229/1992 Sb. Zákon

ze dne 23. dubna 1992

O komoditních burzách

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku umožňuje navrácení majetku lidem, kterým byl zabaven za komunismu. Zákon č. 229/1991 Sb., známý jako **restituční zákon k půdě**, řeší **vydávání polí, lesů a statků původním vlastníkům nebo jejich dědicům**.

Nárok na restituci mají ti, kterým byl majetek znárodněn nebo vyvlastněn po únoru 1948, a kteří podali žádost v zákonné lhůtě. Zákon také stanoví, jak postupovat, pokud není možné majetek vrátit – například kvůli zastavení nebo převedení na třetí osobu.

V praxi zákon umožnil mnoha lidem **získat zpět pozemky, lesy nebo zemědělské usedlosti**, případně náhradu v penězích nebo náhradních pozemcích. Uplatňuje se především v dědických řízeních a správních sporech.

Zákon pomáhá napravovat majetkové křivdy z doby totality. I když už dnes nová podání nejsou možná, zůstává důležitý při řešení starších nároků a majetkoprávních vztahů.

Vyhlášeno dne 29. května 1992, datum poslední novelizace 1. ledna 2024

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

§ 1

Komoditní burza

- (1) Komoditní burzou je právnická osoba zřízená podle tohoto zákona (dále jen „burza“) k organizování burzovních obchodů se zbožím (dále jen „komodity“), deriváty vztahujícími se ke komoditám, které jsou předmětem obchodování na burze (dále jen „komoditní deriváty“), pokud nejsou investičním nástrojem podle zvláštního právního předpisu¹).
- (2) Burza odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. Členové burzy, kteří jsou povinni vložit vklad nebo platit členský příspěvek, ručí za závazky burzy do výše svého nesplaceného vkladu, popřípadě do výše nesplaceného členského příspěvku. Rozsah dalšího ručení členů burzy, kteří jsou povinni platit členský příspěvek, může určit statut burzy (dále jen „statut“).
- (3) Případný zisk z činnosti burzy nemůže být za jejího trvání rozdělen mezi zakladatele ani jiné členy burzy a může být použit jen k zajištění dalšího rozvoje burzy.
- (4) Jiné osoby než burzy zřízené podle tohoto zákona nesmí ve své obchodní firmě, názvu, označení poskytovaných služeb nebo v jakékoliv souvislosti se svojí činností použít nebo používat označení „komoditní burza“ nebo jiné označení od těchto slov odvozené nebo s ním zaměnitelné, anebo takové označení, které vyvolává dojem, že jde o činnost burzy.
- (5) Označení „burzovní“ může být použito
- a) v souvislosti s činností osob oprávněných ke zprostředkování burzovních obchodů,
 - b) k označení výrobků a služeb, určených výhradně pro technickou podporu činnosti burz nebo v přímé souvislosti s ní a k označení informací, zpráv a publikací o činnosti burz.
- (6) Burza vede účetnictví podle právních předpisů upravujících účetnictví pro podnikatele.

§ 2

Burzovní obchody

- (1) Burzovním obchodem je koupě a prodej komodit a komoditních derivátů, které nejsou investičním nástrojem podle zvláštního právního předpisu¹), osobami oprávněnými k burzovním obchodům sjednaným na burze v místnostech a hodinách určených pro burzovní shromáždění, popřípadě i mimo burzu, za podmínek určených tímto zákonem a statutem, pokud je cena z tohoto obchodu zaznamenána příslušným orgánem burzy.
- (2) Burzovním obchodem jsou i pomocné obchody uzavírané na burze, jež souvisejí s komoditami prodávanými na burze, zejména pojistné smlouvy, smlouvy o uskladnění, smlouvy o přepravě věci a smlouvy zasílatelské.

ČÁST DRUHÁ

Založení a vznik burzy

§ 3

Založení burzy

(1) Burza se zakládá zakladatelskou smlouvou.

(2) Zakladatelská smlouva musí být uzavřena alespoň třemi zakladateli. Podpisy zakladatelů musí být úředně ověřeny.

(3) Zakladatelská smlouva obsahuje:

- a) určení zakladatelů uvedením obchodní firmy nebo názvu nebo jména a příjmení, u právnických osob sídla, u fyzických osob bydliště, a předmětu podnikání,
- b) název, který musí obsahovat označení „komoditní burza“ nebo slovem „burza“ ve spojení s předmětem burzovních obchodů,
- c) sídlo burzy,
- d) předmět a druh burzovních obchodů,
- e) druh a výši vkladů zakladatelů, z nichž budou hrazeny náklady provozu burzy,
- f) způsob zajištění prostředků na úhradu nákladů prvního roku provozu burzy,
- g) prohlášení zakladatelů o dohodě návrhu statutu,
- h) prohlášení zakladatelů, zda se dohodli na zřízení rozhodčího soudu působícího při burze (dále jen „burzovní rozhodčí soud“) a na jeho řádu,
- i) jména, příjmení a bydliště prvních členů burzovní komory, jejichž volba jinak přísluší valné hromadě členů burzy (§ 10 odst. 3).

(4) Návrh statutu je přílohou zakladatelské smlouvy.

§ 4

Statut

(1) Statut obsahuje:

- a) název a sídlo burzy,
- b) vymezení předmětu a druhu burzovních obchodů,
- c) bližší podmínky pro vznik členství na burze a pro návštěvu burzovních shromáždění,
- d) konkretizaci práv a povinností členů burzy,
- e) bližší určení osob oprávněných k burzovním obchodům, podmínky vyloučení těchto osob z burzovních obchodů, včetně konkretizace práv a povinností těchto osob,
- f) podrobnější postup při jmenování a odvolávání osob oprávněných ke zprostředkování burzovních obchodů

podle § 29 (dále jen „burzovní dohodce“) a způsob jejich odměňování; podmínky, za nichž mohou osoby oprávněné ke zprostředkování burzovních obchodů podle § 23 odst. 3 (dále jen „soukromý dohodce“) působit na burze; podmínky, za nichž jsou burzovní dohodce a soukromý dohodce (dále jen „dohodci“) oprávněni uzavírat burzovní obchody svým jménem,

g) určení způsobu, jak se členové burzy podílejí na zajišťování nákladů na provoz burzy a popřípadě i rozsah jejich ručení za závazky burzy nad rozsah stanovený zákonem,

h) podrobnější úpravu působnosti orgánů burzy a počet členů burzovní komory,

i) způsob, jakým se stanoví pravidla pro uzavírání smluv, jenž jsou burzovními obchody, jejich zprostředkování a splnění (dále jen „burzovní pravidla“),

j) způsob stanovení a uveřejňování kursů,

k) pravidla hospodaření s majetkem burzy,

l) podrobnější pravidla pro přezkoumání rozhodnutí burzovní komory valnou hromadou, pro přijetí rozhodnutí o zrušení burzy a postupu při její likvidaci, včetně způsobu rozdělení likvidačního zůstatku.

(2) Burza uveřejní nejpozději do 30 dnů ode dne svého vzniku statut a řád burzovního rozhodčího soudu, pokud se zřizuje, způsobem umožňujícím dálkový přístup a zpřístupní je ve svém sídle k nahlédnutí.

Státní povolení

§ 5

(1) K provozování burzy je třeba státní povolení (dále jen „povolení“) Ministerstva průmyslu a obchodu nebo Ministerstva zemědělství v oblastech jejich působnosti¹³⁾ (dále jen „příslušný orgán státní správy“).

(2) Příslušný orgán státní správy udělí povolení k provozování burzy na žádost zakladatelů burzy přede dnem jejího zápisu do obchodního rejstříku, které po vzniku burzy na ni přechází, a to za podmínek, že

a) zakladatelé

1. podnikají nejméně po dobu 3 let,

2. nejsou nebo nebyli členy burzy, které bylo v předcházejících 5 letech přede dnem podání žádosti odňato povolení z jiného důvodu než na žádost burzy,

3. nejsou osobou, která byla v předcházejících 5 letech přede dnem podání žádosti podle tohoto zákona za neplnění povinností opakovaně sankcionována,

4. nejsou osobami propojenými podle obchodního zákoníku,

5. nemají ke dni podání žádosti v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky ani orgánů Celní správy České republiky evidován nedoplatek,

6. nemají ke dni podání žádosti nedoplatky na pojistném a na penále na veřejném zdravotním pojištění, nedoplatky na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

7. nejsou osobami, na jejichž majetek byl v předcházejících 5 letech přede dnem podání žádosti prohlášen konkurs nebo zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek jejich majetku nebo zrušen konkurs pro nedostatek jejich majetku nebo povoleno vyrovnání podle zákona o konkursu a vyrovnání,

8. nejsou osobami, u kterých v předcházejících 5 letech přede dnem podání žádosti bylo rozhodnuto o jejich úpadku nebo byl insolvenční návrh zamítnut pro nedostatek majetku dlužníka nebo byl konkurs zrušen pro nedostatek majetku dlužníka podle insolvenčního zákona, a

9. nejsou osobami, u kterých v předcházejících 5 letech přede dnem podání žádosti bylo vedeno u soudu nebo u jiného k tomu příslušného orgánu veřejné moci podle právního řádu jiného státu insolvenční, konkursní nebo jiné obdobné řízení a bylo vydáno rozhodnutí se stejnými nebo obdobnými účinky, jaká mají rozhodnutí podle právního řádu České republiky, uvedená pod bodem 7 nebo 8,

b) zakladatelé, pokud jsou fyzickými osobami,

1. jsou bezúhonní a

2. nebyli v předcházejících 5 letech přede dnem podání žádosti statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu právnické osoby nebo nevykonávali kteroukoli ze srovnatelných funkcí v právnické osobě,

aa) na jejíž majetek byl v předcházejících 5 letech přede dnem podání žádosti prohlášen konkurs nebo zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku dlužníka nebo zrušen konkurs pro nedostatek majetku dlužníka nebo povoleno vyrovnání podle zákona o konkursu a vyrovnání,

bb) u které v předcházejících 5 letech přede dnem podání žádosti bylo rozhodnuto o jejím úpadku nebo byl insolvenční návrh zamítnut pro nedostatek majetku dlužníka nebo byl konkurs zrušen pro nedostatek majetku dlužníka podle insolvenčního zákona,

cc) u které v předcházejících 5 letech přede dnem podání žádosti bylo vedeno u soudu nebo u jiného k tomu příslušného orgánu veřejné moci podle právního řádu jiného státu insolvenční, konkursní nebo jiné obdobné řízení a bylo vydáno rozhodnutí se stejnými nebo obdobnými účinky, jaká mají rozhodnutí podle právního řádu České republiky, uvedená pod písmenem aa) nebo bb),

c) zakladatelé doloží, že burza bude mít ke dni zahájení provozu dostatečné finanční, materiální, personální a organizační předpoklady pro provozování burzy vzhledem k předpokládanému rozsahu činnosti a zaměření burzy.

(3) V žádosti kromě obecných náležitostí podání zakladatelé uvedou

a) název a sídlo burzy,

b) předmět a druh burzovních obchodů, které mají být na burze provozovány,

c) jiné kontaktní údaje zakladatelů, zejména identifikátor datové schránky, elektronickou adresu a telefonní číslo.

(4) Žádost o udělení povolení podepíše všichni zakladatelé a připojí k ní tyto doklady

- a) zakladatelskou smlouvu,
- b) statut,
- c) řád burzovního rozhodčího soudu, pokud má být u burzy zřízen,
- d) potvrzení ne starší než 3 měsíce, že nemají v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky ani orgánů Celní správy České republiky evidován nedoplatek,
- e) potvrzení¹⁵⁾ o neexistenci nedoplatků na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, ne starší 3 měsíce,
- f) potvrzení¹⁶⁾ o neexistenci nedoplatků na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ne starší 3 měsíce,
- g) doklady prokazující finanční, materiální, personální a organizační předpoklady pro provoz burzy podle odstavce 2 písm. c), a to zejména
 1. výroční zprávy nebo účetní závěrky nebo přehledy o příjmech, výdajích, majetku a závazcích zakladatelů za 3 bezprostředně předcházející účetní období nebo obdobné dokumenty u zahraničních osob,
 2. plán obchodní činnosti burzy, podložený reálnými ekonomickými propočty,
 3. návrh technického zabezpečení činností burzy,
 4. návrh organizační struktury burzy a předpokládaného počtu zaměstnanců, kteří budou zabezpečovat jednotlivé činnosti burzy,
- h) pokud se jedná o zahraniční osobu, doklady uvedené v § 5a odst. 3.

(5) Povolení je třeba též k návrhu na změnu názvu burzy, statutu, řádu burzovního rozhodčího soudu a na přijetí za člena burzy, s výjimkou člena burzy podle § 17 odst. 1 písm. b), jinak jsou změny nebo vznik členství neplatné. K žádosti o povolení změny názvu nebo statutu burza přiloží usnesení valné hromady o změně statutu a nové znění statutu. K žádosti o povolení změny řádu burzovního rozhodčího soudu burza přiloží usnesení valné hromady o změně řádu burzovního rozhodčího soudu a nové znění řádu burzovního rozhodčího soudu. K žádosti o povolení vzniku členství na burze burza přiloží rozhodnutí burzovní komory o přijetí člena burzy a doklady podle odstavce 4 písm. d), e), f) a h).

(6) Burza může za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem organizovat regulovaný trh a provozovat mnohostranný obchodní systém podle zvláštního právního předpisu s komoditními deriváty, které jsou investičním nástrojem podle zvláštního právního předpisu¹⁾).

§ 5a

(1) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena za trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchan v souvislosti s podnikáním anebo s předmětem a

druhem burzovních obchodů, které mají být na burze provozovány, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena¹⁷).

(2) U právnické osoby musí podmínku bezúhonnosti podle odstavce 1 splňovat osoba, která je

- a) statutárním orgánem burzy nebo jeho členem,
- b) prokuristou burzy,
- c) generálním ředitelem burzy nebo jiným zaměstnancem se srovnatelnou působností.

(3) Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů. Příslušný orgán státní správy si za účelem doložení bezúhonnosti vyžádá podle zvláštního právního předpisu¹⁸) výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předává v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, dokládá bezúhonnost výpisem z evidence obdobné Rejstříku trestů vydaným státem, jehož je fyzická osoba občanem, jakož doklady vydanými státy, ve kterých se déle než 3 měsíce nepřetržitě zdržovala v předcházejících 3 letech. Výpisy dokladující bezúhonnost nesmí být starší 3 měsíců. Písemnosti vyhotovené v cizím jazyce se příslušnému orgánu státní správy předkládají v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého.

(4) Pokud má být zakladatelem nebo členem burzy právnická osoba, musí být bezúhonná. Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje právnická osoba, která byla odsouzena pro úmyslný trestný čin, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

(5) Za účelem doložení bezúhonnosti právnické osoby si příslušný orgán státní správy vyžádá podle zvláštního právního předpisu¹⁸) výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. V případě, že právnická osoba nemá sídlo na území České republiky, předloží výpis z evidence Rejstříku trestů nebo odpovídající doklad vydaný příslušným orgánem státu, ve kterém má sídlo.

§ 6

(1) Příslušný orgán státní správy neudělí povolení, jestliže:

- a) zakladatelé nesplní některou z podmínek stanovených v § 5 odst. 2,
- b) navrhovaný název burzy nebo označení burzovního rozhodčího soudu jsou způsobilé vyvolat nebezpečí záměny nebo klamnou představu, nebo jiným způsobem mohou ovlivnit důvěryhodnost burzy nebo burzovního rozhodčího soudu,
- c) statut nebo řád burzovního rozhodčího soudu je v rozporu s právními předpisy, nebo
- d) navrhovaný druh burzovního obchodu by mohl ohrozit trh základních surovin, s nimiž má být na burze obchodováno.

(2) Příslušný orgán státní správy může v povolení k provozování burzy rozhodnout, že statut obsahuje úpravu odchylnou od § 20 odst. 1, § 21 odst. 1 písm. b), § 23 odst. 1 a § 27 odst. 3 až 5 zákona, jestliže by jinak byla

znemožněna nebo podstatně ztížena možnost zapojení burzy do mezinárodní organizace burz organizujících obchod s komoditami, pro něž se burza zakládá; tuto úpravu však nelze povolit, pokud by tím byl omezen výkon státního dozoru nad burzou a činností dohodců. Zakladatelé uvedou návrh na takovou odchylnou úpravu v žádosti o povolení a okolnosti rozhodné pro jeho posouzení doloží při jejím podání. Na udělení povolení podle tohoto ustanovení není právní nárok. Povolení může příslušný orgán státní správy odejmout, jestliže se burza ve lhůtě jím stanovené při vydání povolení nestane členem uvedené mezinárodní organizace burz.

§ 7

- (1) Příslušný orgán státní správy rozhodne o žádosti o povolení do 60 dnů ode dne jejího doručení.
- (2) V rozhodnutí, jímž se vydává povolení, uvede příslušný orgán státní správy název a sídlo burzy, předmět a druh obchodů, které mohou být na burze uzavírány. Součástí povolovacího výroku je schválení statutu, a je-li zřízen, i řádu burzovního rozhodčího soudu.

§ 8

Zápis do obchodního rejstříku

- (1) Burza vznikne ke dni zápisu do obchodního rejstříku. Žádost o zápis do obchodního rejstříku podepisují všichni zakladatelé burzy. Podpisy zakladatelů musí být úředně ověřeny.
- (2) Do obchodního rejstříku se zapisuje:
 - a) název a sídlo burzy,
 - b) identifikační číslo osoby poskytnuté správcem základního registru osob^{3b)},
 - c) obchodní firma nebo název nebo jméno a příjmení a sídlo nebo bydliště zakladatelů včetně výše jejich vkladů a rozsah jejich ručení za závazky burzy, pokud je jejich ručení podle statutu vyšší, než stanoví tento zákon,
 - d) jméno, příjmení a bydliště osoby nebo osob, které jsou členy statutárního orgánu burzy s uvedením způsobu, jakým jednají a podepisují se za burzu,
 - e) předmět a druhy burzovních obchodů podle povolení,
 - f) obchodní firma nebo název nebo jméno a příjmení a sídlo nebo bydliště členů podle § 17 odst. 1 písm. b) a c).
- (3) K žádosti o zápis do obchodního rejstříku se přikládá:
 - a) povolení,
 - b) zakladatelská smlouva,
 - c) statut,
 - d) řád burzovního rozhodčího soudu, je-li zřízen,

e) doklad o jmenování jedné třetiny členů burzovní komory příslušným orgánem státní správy.

(4) Žádost o zápis do obchodního rejstříku musí být podána bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 90 dnů ode dne nabytí právní moci povolení, jinak práva a povinnosti z povolení zanikají. Práva a povinnosti z povolení zanikají také dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým rejstříkový soud žádost o zápis do obchodního rejstříku zamítl.

§ 8a

Provoz burzy

(1) Burza je povinna:

- a) řádně a průběžně organizovat burzovní obchody v rozsahu uděleného povolení,
- b) vést seznam osob, které pro burzu vykonávají činnost a mají přístup k informacím týkajícím se činnosti burzy, na které se vztahuje požadavek mlčenlivosti,
- c) průběžně kontrolovat, zda jsou členy burzy, dohodci a jinými osobami oprávněnými k burzovním obchodům, plněny povinnosti jim stanovené tímto zákonem, statutem a vnitřními předpisy burzy,
- d) vyloučit člena burzy, s výjimkou člena burzy podle § 17 odst. 1 písm. b), který přestal splňovat podmínky uvedené v § 5 odst. 2 písm. a) a b), nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy se burza dozvěděla, že člen burzy přestal podmínky splňovat; pravomoc burzy k vyloučení člena burzy podle § 19 odst. 2 tím není dotčena,
- e) uložit do sbírky listin obchodního rejstříku platné znění statutu a uveřejnit platné znění statutu a řádu burzovního rozhodčího soudu, pokud je zřízen, nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí právní moci povolení jejich změny, způsobem umožňujícím dálkový přístup a zpřístupnit je ve svém sídle k nahlédnutí,
- f) řádně zabezpečit působení burzovního rozhodčího soudu, pokud je zřízen,
- g) zpracovat výroční zprávu o činnosti burzy nejpozději do 3 měsíců po skončení předcházejícího kalendářního roku, uveřejnit ji nejpozději do 6 měsíců po skončení předcházejícího kalendářního roku způsobem umožňujícím dálkový přístup a zpřístupnit ji ve svém sídle k nahlédnutí.

(2) Výroční zpráva o činnosti burzy obsahuje alespoň:

- a) informace o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení burzy,
- b) seznam členů burzy,
- c) popis organizační struktury burzy,
- d) seznam činností, jejichž výkonem burza pověřila třetí osobu,
- e) výčet a objem skutečně obchodovaných komodit a komoditních derivátů na burze a počet burzovních dní,
- f) seznam soukromých a burzovních dohodců,

g) účetní závěrku, případně zprávu auditora, a další údaje podle zvláštního právního předpisu ¹⁹⁾,

h) informace o činnosti burzovního rozhodčího soudu, pokud je zřízen.

ČÁST TŘETÍ

Orgány a vnitřní poměry burzy

§ 9

Orgány burzy

(1) Orgány burzy jsou:

- a) valná hromada,
- b) burzovní komora.

(2) Statutem mohou být zřízeny poradní orgány burzy.

§ 10

Valná hromada

(1) Nejvyšším orgánem burzy je valná hromada, která se skládá ze všech členů burzy (§ 17).

(2) Valná hromada je schopná usnášení, je-li přítomna nadpoloviční většina členů burzy a zároveň nadpoloviční většina členů burzy jmenovaných příslušným orgánem státní správy. K přijetí usnesení je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů burzy oprávněných hlasovat, nevyžaduje-li tento zákon nebo statut kvalifikovanou většinu. Každý člen má jeden hlas. Hlasovat však nemůže člen, který je v prodlení s placením členského příspěvku.

(3) Do výlučné působnosti valné hromady patří:

- a) volit a odvolávat statutem určený počet členů burzovní komory,
- b) usnášet se na změnách statutu a řádu burzovního rozhodčího soudu,
- c) zrušit burzu a určit osobu likvidátora,
- d) přezkoumávat na žádost dotčených osob rozhodnutí burzovní komory a předsedy burzovní komory za podmínek určených statutem, s výjimkou rozhodnutí podle § 22 odst. 2,
- e) usnášet se na jiných záležitostech určených statutem.

(4) K usnesení o změně statutu a řádu burzovního rozhodčího soudu a o zrušení burzy je zapotřebí souhlasu tří pětin všech členů burzy.

(5) Pravidla pro svolávání a jednání valné hromady určuje statut.

Burzovní komora

§ 11

(1) Burzovní komora je statutárním a řídícím orgánem burzy. Nevyplývá-li ze statutu něco jiného, jedná za burzu předseda burzovní komory. Členové burzovní komory, kteří zavazují burzu, a způsob, kterým tak činí, se zapisují do obchodního rejstříku.

(2) Burzovní komora musí mít nejméně tři členy. Členové burzovní komory jsou ze dvou třetin voleni a odvolávání valnou hromadou a z jedné třetiny jmenování a odvolávání příslušným orgánem státní správy. Členem burzovní komory nemůže být volen ani jmenován pracovník ústředního orgánu státní správy České republiky.

(3) Členové burzovní komory jsou voleni nebo jmenováni na dobu určenou ve statutu, nejdéle však na dobu čtyř let. Neurčí-li statut jinak, mohou být členové voleni a jmenováni opětovně.

(4) Členem burzovní komory může být jen fyzická osoba starší 21 let, která svými osobními vlastnostmi a odbornou způsobilostí zaručuje řádný výkon funkce. Členem burzovní komory může být jen člen burzy. V případě člena burzy, který je právnickou osobou, může být členem burzovní komory jen fyzická osoba, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu této právnické osoby.

(5) Člen burzovní komory může ze své funkce odstoupit, je však povinen to oznámit orgánu, který ho zvolil nebo jmenoval. Tento orgán musí odstoupení z funkce projednat do tří měsíců poté, kdy mu odstoupení bylo oznámeno. Výkon funkce člena burzovní komory končí dnem, kdy odstoupení projednal nebo měl projednat orgán, který jej zvolil nebo jmenoval.

(6) Pravidla volby členů burzovní komory, popřípadě další požadavky a podmínky členství v burzovní komoře, určí statut.

§ 12

(1) Burzovní komora rozhoduje o všech záležitostech burzy, pokud nejsou svěřeny valné hromadě tímto zákonem, popřípadě statutem. Každý člen burzovní komory má jeden hlas.

(2) Do působnosti burzovní komory patří:

- a) rozhodovat o přijetí a vyloučení členů burzy,
- b) navrhopvat valné hromadě změny statutu a řádu burzovního rozhodčího soudu, zrušení burzy a osobu likvidátora,
- c) rozhodovat o použití majetku burzy,
- d) v souladu se statutem určovat místo a dobu konání burzovních shromáždění,

- e) určovat za jakých podmínek lze vydat vstupenky na burzovní shromáždění,
- f) činit opatření pro zachovávání pořádku na burzovním shromáždění a čestnosti burzovních obchodů (§ 25),
- g) navrhovat burzovní pravidla a určovat způsob evidence burzovních obchodů,
- h) jmenovat a odvolávat se souhlasem burzovního komisaře (§ 33) burzovní dohodce a vykonávat nad nimi dohled,
- i) zakázat členovi burzy navštěvovat burzovní shromáždění (§ 20) z důvodů a za podmínek určených statutem,
- j) povolovat činnost soukromých dohodců (§ 23 odst. 3) na burze,
- k) pozastavovat burzovní obchody za podmínek určených statutem,
- l) stanovit a uveřejňovat kursy komodit a komoditních derivátů,
- m) volit a odvolávat členy burzovních výborů, předsedu burzovní komory a generálního sekretáře burzy, členy předsednictva burzovního rozhodčího soudu a jmenovat tajemníka burzovního rozhodčího soudu a jeho zástupce,
- n) vydávat podrobná pravidla (řády) pro jednotlivé oblasti své působnosti vymezené ve statutu,
- o) usnášet se na burzovních pravidlech,
- p) rozhodovat o výši a lhůtě splatnosti členských příspěvků a zápisného,
- q) stanovit výši burzovních poplatků,
- r) další záležitosti svěřené jí statutem.

(3) Statut může určit, které z působností burzovní komory, uvedených v odstavci 2 písm. d), e), f), k) a l), se svěřují do působnosti předsedy burzovní komory nebo generálního sekretáře burzy.

§ 13

Zasedání burzovní komory

(1) Burzovní komora může zasedat, je-li přítomna nadpoloviční většina členů burzovní komory zvolených valnou hromadou i nadpoloviční většina členů jmenovaných příslušným státní orgánem. K rozhodnutí je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny hlasů přítomných členů.

(2) Při volbě a odvolání předsedy burzovní komory, generálního sekretáře burzy, při schvalování návrhu burzovních pravidel a při rozhodování o protestech proti rozhodnutí burzovních výborů nebo předsedy burzovní komory, jež se týkají oprávnění obchodovat na burze nebo burzovních obchodů, jakož i v dalších případech, pokud tak určuje statut, je nutná přítomnost dvou třetin členů zvolených valnou hromadou i jmenovaných příslušným státním orgánem a k rozhodnutí je zapotřebí souhlasu dvou třetin přítomných členů.

(3) Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího.

(4) Pravidla pro svolávání a průběh zasedání burzovní komory určuje statut.

§ 14

Burzovní výbory

(1) Burzovní komora může zřídit k výkonu činností uvedených v § 12 odst. 2 písm. b) a d) až l) burzovní výbory.

(2) Burzovní výbory mohou být stálé nebo dočasné. Pravidla jednání burzovních výborů určuje statut.

(3) Burzovní výbory jsou složeny z členů burzovní komory a z odborníků v dané oblasti. Předsedu a členy burzovních výborů jmenuje a odvolává burzovní komora.

§ 15

Předseda burzovní komory

(1) Předseda burzovní komory:

- a) řídí činnost burzovní komory a svolává její zasedání,
- b) podepisuje rozhodnutí přijatá na zasedání burzovní komory a odpovídá za jejich realizaci,
- c) rozhoduje o všech záležitostech, které nejsou tímto zákonem nebo statutem vyhrazeny valné hromadě nebo zasedání burzovní komory či burzovnímu výboru,
- d) dohlíží na dodržování burzovních předpisů,
- e) je oprávněn přijmout rozhodnutí podle § 12 odst. 2 písm. k), hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(2) Předsedou burzovní komory může být zvolen pouze její člen.

§ 16

Generální sekretář burzy

(1) Generální sekretář burzy je volen na zasedání burzovní komory na návrh předsedy burzovní komory. Kandidát na funkci generálního sekretáře burzy je vybírán konkursem.

(2) Generální sekretář burzy je zaměstnancem burzy a po dobu výkonu své funkce nesmí bez předchozího písemného souhlasu burzy provozovat podnikatelskou činnost, být v zaměstnaneckém nebo jiném obdobném poměru ani být členem statutárních a dozorčích orgánů právnických osob zabývajících se podnikatelskou činností.

(3) Generální sekretář burzy:

- a) řídí činnost burzovního aparátu i všech ostatních zaměstnanců burzy,

- b) připravuje podklady pro zasedání burzovní komory,
 - c) uveřejňuje závěry a sdělení burzovní komory,
 - d) dbá na zachovávání pořádku na burzovních shromážděních a je oprávněn vykázat osoby, které ruší pořádek a nedbají jeho pokynů,
 - e) plní další úkoly, kterými jej pověří statut, zasedání burzovní komory nebo předseda burzovní komory.
- (4) Generální sekretář burzy má právo účastnit se s hlasem poradním zasedání valné hromady, burzovní komory a burzovních výborů.

ČÁST ČTVRTÁ

Členové burzy

§ 17

Vznik členství

- (1) Členy burzy jsou:
- a) zakladatelé burzy (§ 3),
 - b) členové burzovní komory jmenovaní příslušným orgánem státní správy (§ 11 odst. 2),
 - c) osoby přijaté burzovní komorou za členy burzy.
- (2) Neurčí-li statut jinak, může být za člena burzy podle odstavce 1 písm. c) přijata pouze osoba, která má oprávnění k výrobě nebo zpracování zboží, jež je předmětem burzovních obchodů, anebo k obchodování s ním a ke službám, jež s obchodováním s tímto zbožím souvisejí, pokud zaplatí stanovené zápisné.
- (3) Členem burzy může být pouze osoba, která splňuje podmínky uvedené v § 5 odst. 2 písm. a) a b); to neplatí pro člena burzy podle odstavce 1 písm. b).
- (4) Počet členů burzy nesmí být nižší než 3 po celou dobu existence burzy.

§ 18

Základní práva a povinnosti členů

- (1) Členové burzy mají právo za podmínek vymezených tímto zákonem a statutem účastnit se valné hromady a hlasovat na ní, právo volit a být voleni do orgánů burzy a navštěvovat burzovní shromáždění.
- (2) Členové burzy podle § 17 odst. 1 písm. a) jsou povinni splatit vklad ve výši stanovené zakladatelskou smlouvou nejpozději do 90 dnů ode dne vzniku burzy.
- (3) Členové burzy musí splňovat podmínky stanovené v § 5 odst. 2 písm. a) a b) po celou dobu členství v burze, to

neplatí pro členy burzy podle § 17 odst. 1 písm. b).

(4) Členové burzy podle § 17 odst. 1 písm. b) musí být starší 21 let a bezúhonní.

(5) Členům burzy, pokud jejich členství nevzniklo podle § 17 odst. 1 písm. b), může statut uložit povinnost zaplatit zápisné a roční členský příspěvek ve výši a ve lhůtě stanovené burzovní komorou.

§ 19

Zánik členství

(1) Členství zaniká:

- a) vyloučením z burzovních obchodů podle § 22 odst. 1 písm. a),
- b) ztrátou funkce, z jejíhož titulu byla osoba členem [§ 17 odst. 1 písm. b)],
- c) smrtí,
- d) zánikem právnické osoby bez právního nástupce,
- e) vyloučením člena burzy,
- f) výpovědí,
- g) jiným způsobem určeným ve statutu.

(2) Burzovní komora může člena burzy vyloučit, jestliže závažným způsobem porušil své povinnosti, zejména je-li v prodlení s placením členského příspěvku. Rozhodnutí o vyloučení musí být přijato do šesti měsíců ode dne, kdy se burzovní komora o porušení povinnosti dozvěděla, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Rozhodnutí o vyloučení musí být doručeno způsobem upraveným ve statutu. Člen burzy může do jednoho měsíce ode dne doručení podat valné hromadě návrh na přezkoumání rozhodnutí o vyloučení. Vyloučený člen burzy nemá právo na vrácení členského příspěvku za rok, v němž byl vyloučen.

(3) Člen burzy uvedený v § 17 odst. 1 písm. a) a c) může písemně své členství vypovědět; jeho povinnost zaplatit příspěvek za celý rok, v němž své členství vypověděl, není tímto dotčena. Neurčuje-li stanovenou dobu delší, činí výpovědní doba šest měsíců a běží od prvního dne měsíce následujícího po doručení výpovědi. Podrobnější pravidla pro podání výpovědi může určit statut.

ČÁST PÁTÁ

Burzovní obchody

§ 20

Burzovní shromáždění

- (1) Burzovním shromážděním je shromáždění oprávněných osob v místnostech a hodinách určených burzovní komorou pro uzavírání a zprostředkování burzovních obchodů.
- (2) Osobami oprávněnými účastnit se burzovních shromáždění jsou osoby, kterým byla v souladu se statutem udělena vstupenka na burzovní shromáždění, členové burzovní komory, dohodci, burzovní komisař a zaměstnanci burzy určené burzovní komorou.
- (3) Osoby, které se účastní burzovního shromáždění, jsou povinny dodržovat statut.
- (4) V místnosti, kde se konají burzovní shromáždění, musí být k dispozici statut na veřejně přístupném místě a pravidla chování návštěvníků burzy musí být vyvěšena na viditelném a přístupném místě.

§ 21

Osoby oprávněné k burzovním obchodům

- (1) K burzovním obchodům uvedeným v § 2, pokud se podrobí statutu a burzovním pravidlům, jsou oprávněny:
- a) osoby, které jsou členy burzy podle § 17 odst. 1 písm. a) a c),
 - b) jiné osoby, pokud mají oprávnění k výrobě nebo zpracování zboží, jež je předmětem burzovních obchodů, anebo k obchodu s ním a ke službám, jež s obchodováním s tímto zbožím souvisejí, a obdrží vstupenku na burzovní shromáždění,
 - c) právnické osoby zřízené zákonem za účelem regulace trhu komodit nebo vytváření a ochraňování hmotných rezerv.
- (2) Právnická osoba, která je oprávněna k burzovním obchodům, určí s předchozím souhlasem burzovní komory jednu nebo více fyzických osob jako své zmocněnce, kteří budou jejím jménem uzavírat burzovní obchody. Plná moc musí být udělena písemně a podpis zmocnitele musí být úředně ověřen; to platí i pro udělení plné moci zástupci fyzické osoby.
- (3) Dohodce může v rámci své působnosti uzavírat burzovní obchody na vlastní účet a vlastním jménem pouze v případech, kdy to připouští statut.
- (4) Členové burzovní komory jmenovaní příslušným orgánem státní správy nejsou oprávněni k burzovním obchodům ani k jejich zprostředkování, pokud nejsou členy burzy podle § 17 odst. 1 písm. c).

§ 22

Vyloučení z burzovních obchodů

- (1) Z burzovních obchodů jsou vyloučeny:
- a) osoby, které přestaly splňovat požadavky uvedené v § 21,
 - b) osoby, na jejichž majetek byl prohlášen konkurs, nebo soud konkurs zrušil jinak než usnesením o zrušení

konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo usnesením o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, nebo soud zamítl insolvenční návrh proto, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, a to po dobu dvou let po skončení insolvenčního řízení⁴⁾,

- c) osoby, kterým byla odejmuta vstupenka na burzovní shromáždění,
- d) osoby, kterým bylo odňato nebo pozastaveno právo účastnit se burzovních obchodů burzovním komisařem,
- e) osoby uvedené v § 25 odst. 3.

(2) O vyloučení z burzovních obchodů podle odstavce 1 písm. a) rozhoduje burzovní komora, jejíž rozhodnutí se doručuje způsobem uvedeným ve statutu. Dotčená osoba se může do sedmi dnů od doručení rozhodnutí burzovní komory domáhat, aby je soud prohlásil za neplatné, pokud odporuje právním předpisům.

(3) Od rozhodnutí burzovní komory až do pravomocného rozhodnutí soudu se nesmí dotčená osoba burzovních obchodů účastnit. Její právo na náhradu škody tím není dotčeno.

§ 23

Uzavírání a zprostředkování burzovních obchodů

(1) Osoby oprávněné k burzovním obchodům podle § 21 odst. 1 písm. b) mohou uzavírat jednotlivé burzovní obchody jen prostřednictvím dohodců. Osoby oprávněné k burzovním obchodům podle § 21 odst. 1 písm. a) a c) mohou uzavírat burzovní obchody i přímo, to je svým jménem a na vlastní účet, bez zprostředkování dohodcem.

(2) Zprostředkovávat burzovní obchody jsou oprávněni pouze burzovní dohodci (§ 29) nebo soukromí dohodci.

(3) Soukromým dohodcem je osoba, která zprostředkovává obchody na základě živnostenského oprávnění.⁵⁾ Ustanovení § 30, § 31 odst. 1 a 2 a § 32 platí obdobně i na soukromé dohodce.

(4) Z burzovního obchodu ani z jeho zprostředkování nemůže vzniknout přímé oprávnění nebo závazek burze.

§ 24

Povinnosti osob oprávněných k burzovním obchodům

(1) Osoby oprávněné k burzovním obchodům jsou povinny:

- a) dodržovat předpisy, jež se týkají burzovních obchodů,
- b) přistoupit ke způsobu zúčtování burzovního obchodu určenému statutem,
- c) oznámit cenu z přímého obchodu podle § 27 odst. 3.

(2) Podrobnější vymezení povinností těchto osob může určit statut.

§ 25

Čestnost burzovních obchodů

- (1) Při burzovních obchodech musí být všem účastníkům dostupné ve stejnou dobu stejné informace o skutečnostech významných pro vývoj kursů komodit, s nimiž je na burze obchodováno.
- (2) Je zakázáno uzavírat burzovní obchody zaměřené k poškozování třetích osob.
- (3) Osoby, které mají ze svého zaměstnání nebo postavení na burze dříve než ostatní účastníci burzovního obchodu informace o skutečnostech, které mohou ovlivnit vývoj kursů komodit a komoditních derivátů, s nimiž je na burze obchodováno, nesmějí uzavírat obchody s těmito komoditami a komoditními deriváty nebo tyto informace využít ve prospěch jiných osob, dokud se tyto informace nestanou veřejně známými; dále nesmějí vědomě rozšiřovat nepravdivé zprávy, které by mohly mít vliv na vývoj kursů komodit a komoditních derivátů, s nimiž je na burze obchodováno, nebo poškodit účastníky trhu.
- (4) Členové burzy a burzovní komory, jakož i zaměstnanci burzy jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které získali ze svého postavení a které mají význam pro vývoj kursů komodit, s nimiž je na burze obchodováno.

§ 26

Předmět a druhy burzovních obchodů

- (1) Na burze lze obchodovat pouze s těmi komoditami, které jsou zapsány v obchodním rejstříku [§ 8 odst. 2 písm. e)] a s komoditními deriváty, které nejsou investičním nástrojem podle zvláštního právního předpisu¹⁾, pokud přijetí komodit a komoditních derivátů k burzovnímu obchodu (§ 2) schválil příslušný orgán stanovený statutem burzy.
- (2) O možnosti sjednávat obchody, při kterých mezi uzavřením smlouvy a plněním ze smlouvy uplyne delší lhůta (dále jen „termínové obchody“), pokud byly zapsány jako druh přípustného burzovního obchodu do obchodního rejstříku, rozhoduje burzovní komora.
- (3) Při uzavření termínového obchodu je kupující povinen složit kauci způsobem a ve výši určené statutem.
- (4) Termínované obchody mohou uzavírat osoby oprávněné k burzovním obchodům.

§ 27

Cenové evidence a kótace

- (1) Cena z burzovního obchodu musí být zaznamenána na burze způsobem určeným tímto zákonem a statutem.
- (2) Ceny z obchodů zprostředkovaných dohodci se zaznamenávají v obchodní knize [§ 30 odst. 1 písm. b)].
- (3) Osoby, které jsou oprávněny sjednávat burzovní obchody přímo bez prostřednictví dohodců, jsou povinny oznámit uzavření tohoto obchodu burzovnímu orgánu určenému statutem v době konání burzovního shromáždění, a je-li obchod uzavřen mimo burzovní shromáždění, na nejbližším dalším shromáždění. Podrobný postup pro splnění oznamovací povinnosti určí statut.

(4) Je-li na burze používán automatizovaný systém zpracování dat, musí být obchod zaevidován v tomto systému. Burzovní komora je povinna učinit taková opatření, aby do tohoto systému neměly přístup nepovolané osoby, a zajistit ochranu a utajení dat v něm obsažených.

(5) Kurs komodit a komoditních derivátů, s nimiž je na burze obchodováno, stanoví burzovní komora po skončení burzovního shromáždění na základě údajů dohodců a členů burzy, kteří jsou oprávněni k přímým burzovním obchodům, o cenách, za které bylo v období vymezeném statutem obchodováno (cenová kótace).

(6) Pokud se na burze používá automatický výpočetní systém, vypočítává se kurs tímto systémem.

(7) Burza uveřejňuje aktuální kursy a historii kursů za 5 bezprostředně předcházejících let způsobem umožňujícím dálkový přístup. Kursy se uvádějí v kursovním listě. Burza uchovává kursovní listy v listinné a elektronické podobě po dobu nejméně 5 let ode dne jejich uveřejnění a umožňuje ve svém sídle do nich nahlédnout.

§ 28

Burzovní rozhodčí soud a rozhodování sporů z burzovních obchodů

(1) Při burze může působit burzovní rozhodčí soud jako stálý nezávislý orgán pro rozhodování sporů uvedených v odstavci 3 nezávislými rozhodci.

(3) Spory z burzovních obchodů (§ 2), které jsou jinak příslušné rozhodovat soudy,⁶⁾ se rozhodují, jestliže se strany o tom dohodnou, v rozhodčím řízení před burzovním rozhodčím soudem. To platí i pro obchodní spory⁶⁾ z mimoburzovních obchodů, jejichž předmětem jsou komodity, jimiž se na burze obchoduje.

ČÁST ŠESTÁ

Burzovní dohodci

§ 29

(1) Burzovní dohodce je zprostředkovatelem burzovních obchodů. Je jmenován a odvoláván burzovní komorou s předchozím souhlasem burzovního komisaře. Počet míst burzovních dohodců určuje burzovní komora.

(2) Výběr burzovních dohodců se provádí na základě konkursu vyhlášeného burzovní komorou. Burzovním dohodcem může být jen fyzická osoba, která je starší 21 let, způsobilá k právním úkonům, pokud prokáže potřebnou odbornou způsobilost zkouškou, složenou před komisí jmenovanou příslušným orgánem státní správy.

(3) Burzovní dohodci mohou vykonávat jinou výdělečnou činnost, která souvisí s obchodem, výrobou, zpracováním nebo užitím komodit, které jsou předmětem burzovních obchodů, pouze tehdy, jestliže s provozováním jiné výdělečné činnosti burzovních dohodců souhlasí burzovní komisař a burzovní komora a je-li to umožněno statutem.

(4) Burzovní komora a burzovní komisař mohou udělený souhlas k provozování jiné výdělečné činnosti burzovních dohodců písemně odvolat. Důvod odvolání souhlasu musí být uveden v rozhodnutí o odvolání souhlasu. Burzovní dohodce je pak povinen bez zbytečného odkladu výdělečnou činnost ukončit způsobem vyplývajícím z příslušných právních předpisů.

(5) Statut upraví způsob uveřejnění jmenného seznamu burzovních dohodců, kteří provozují i jinou výdělečnou činnost, a rozsah údajů týkajících se této výdělečné činnosti, který musí zahrnout alespoň úplný výčet těchto činností a v jakém postavení výdělečnou činnost provozují.

(6) Burzovní dohodce, který vykonává jinou výdělečnou činnost podle odstavce 3, nemůže být členem burzovní komory a burzovních výborů ani rozhodcem nebo jiným funkcionářem burzovního rozhodčího soudu.

(7) Burzovním dohodcem přestává být ten,

- a) kdo písemně oznámil, že se vzdává činnosti burzovního dohodce,
- b) kdo byl odvolán burzovní komorou (§ 32),
- c) komu byla činnost burzovního dohodce zakázána pravomocným rozhodnutím soudu.

(8) Oznámení podle odstavce 7 písm. a) musí být doručeno burzovní komoře nejméně 3 měsíce přede dnem ukončení činnosti. Činnost burzovního dohodce může být ukončena jen k poslednímu dni v měsíci.

§ 30

Činnost burzovních dohodců

(1) Burzovní dohodci jsou povinni:

- a) zprostředkovávat burzovní obchody s těmi komoditami a komoditními deriváty, které jim burzovní komora přidělila, a to na základě pokynů prodávajícího i kupujícího,
- b) vést obchodní knihu, do které chronologicky zaznamenávají obchody, které zprostředkovali za burzovní den,
- c) vydat po uzavření obchodu zúčastněným stranám závěrkový list s uvedením dohodnutých podmínek obchodu. Závěrkový list může být nahrazen výstupním dokumentem z automatizovaného výpočetního systému obsahujícím potřebné údaje o uzavřeném obchodu.

(2) Burzovní dohodci jsou povinni zachovávat mlčenlivost o pokynech, příkazech, jednáních, smlouvách a údajích o smluvních stranách, jež se týkají burzovních obchodů, pokud je strany této povinnosti nezprostí, a jsou povinni zachovávat obchodní tajemství.⁷⁾

(3) Burzovní dohodce nesmí zprostředkovat burzovní obchod, má-li důvodné podezření, že účastník burzovního obchodu nepostupuje v souladu s právními nebo burzovními předpisy nebo je platebně neschopný.

(4) Burzovní dohodce je povinen zprostředkovávat burzovní obchody osobně. V případě své nepřítomnosti je povinen zajistit své zastupování jiným burzovním dohodcem.

(5) Do obchodní knihy [odstavec 1 písm. b)] se zapisuje označení smluvních stran, doba ujednání obchodu, předmět a podmínky obchodu, popřípadě další náležitosti určené ve statutu. Statut může také určit podrobná pravidla pro vedení obchodní knihy. Obchodní kniha může být nahrazena výstupními sestavami z automatizovaného výpočetního systému, jež musí být potvrzeny burzovním dohodcem. Do obchodní knihy se zapisují i odmítnutí

zprostředkování obchodu podle odstavce 3.

§ 31

Odměna burzovních dohodců

(1) Burzovní dohodce má právo na odměnu za zprostředkování obchodu, jakmile obchod zprostředkoval (dále jen „dohodné“).

(2) Pokud je uzavření obchodu vázáno na smluvní podmínky, má burzovní dohodce nárok na dohodné až po jejich splnění. Bude-li splnění podmínek zmařeno burzovním dohodcem, právo na dohodné zaniká.

(3) Výši dohodného burzovního dohodce určuje burzovní komora se souhlasem příslušného orgánu státní správy. Nebylo-li dohodnuto nebo statutem určeno jinak, platí dohodné účastníci burzovního obchodu rovným dílem.

§ 32

Dozor nad činností burzovních dohodců

(1) Dozor nad činností burzovních dohodců vykonává burzovní komora způsobem určeným ve statutu a dále burzovní komisař.

(2) Poruší-li burzovní dohodce své povinnosti nebo nemůže-li po dobu delší než tři měsíce tyto povinnosti vykonávat, může jej burzovní komora se souhlasem nebo na návrh burzovního komisaře odvolat.

(3) Porušuje-li burzovní dohodce závažným způsobem nebo opakovaně své povinnosti, burzovní komora jej na návrh burzovního komisaře nebo i bez tohoto návrhu odvolá. V tomto případě nemůže být tento burzovní dohodce znovu jmenován burzovním dohodcem na žádné burze po dobu tří let.

(4) Burzovní komora se souhlasem burzovního komisaře odvolá burzovního dohodce, pokud ztratil předpoklady pro výkon činnosti burzovního dohodce stanovené tímto zákonem (§ 29 odst. 2).

(5) Burzovní dohodce se může do jednoho měsíce ode dne, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí burzovní komory o jeho odvolání, domáhat, aby soud jeho odvolání prohlásil za neplatné, odporuje-li zákonu nebo statutu.

ČÁST SEDMÁ

Státní dozor a přestupky

Státní dozor

§ 33

(1) Státní dozor nad burzou a činností burzovních dohodců vykonává příslušný orgán státní správy prostřednictvím jím jmenovaného a odvolávaného burzovního komisaře; tento orgán rovněž jmenuje a odvolává zástupce burzovního komisaře, který burzovního komisaře v době jeho nepřítomnosti zastupuje v plném rozsahu jeho

pravomocí a povinností.

- (2) Při výkonu dozoru postupuje burzovní komisař podle základních pravidel kontrolní činnosti stanovených zvláštními zákony.
- (3) Dohled nad provozováním regulovaného trhu a mnohostranného obchodního systému burzou vykonává podle zvláštního právního předpisu Česká národní banka.
- (4) Příslušný orgán státní správy spolupracuje s Českou národní bankou při udělování povolení a výkonu dozoru nad burzou, která vykonává nebo hodlá vykonávat činnost organizátora regulovaného trhu. Povolení podle tohoto zákona vydává po dohodě s Českou národní bankou. Příslušný orgán státní správy a Česká národní banka se vzájemně informují vždy o řízení o uložení správního trestu, o řízení o odnětí povolení k provozování burzy a opatřeních burzovního komisaře.

§ 34

- (1) Burzovní komisař je v rámci výkonu státního dozoru oprávněn kontrolovat,
- a) zda burzovní obchody probíhají v souladu s tímto zákonem a burzovními předpisy a hledisky uvedenými v § 6 odst. 1 písm. b),
 - b) zda činnost burzy, burzovních orgánů, členů burzy, dohodců a osob podle § 21 odst. 1 písm. b) a c) a § 25 odst. 3 je v souladu s tímto zákonem a statutem,
 - c) zda neexistují u burzy důvody, které mohou vést k pozastavení činnosti burzy nebo omezení povolení k provozování burzy podle § 35 odst. 1 nebo k odejmutí povolení podle § 35 odst. 2 a 3,
 - d) zda jiné osoby než burzy zřízené podle tohoto zákona ve své obchodní firmě nebo názvu, označení poskytovaných služeb nebo v jakékoliv souvislosti se svojí činností nepoužívají označení „komoditní burza“ nebo jiné označení od těchto slov odvozené nebo s ním zaměnitelné, anebo takové označení, které vyvolává dojem, že jde o činnost burzy, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.
- (2) Zjistí-li burzovní komisař při výkonu státního dozoru podle odstavce 1 nedostatky, je oprávněn:
- a) vytknout nedostatky a požadovat jejich odstranění ve stanovené lhůtě,
 - b) pozastavit burzovní obchod, jestliže nelze jinak zabránit velkým hospodářským škodám,
 - c) pozastavit provádění rozhodnutí valné hromady a burzovní komory, pokud odporuje tomuto zákonu nebo statutu, do doby, než o jejich platnosti rozhodne soud, a nejdéle do jednoho měsíce navrhnout, aby soud prohlásil pozastavené rozhodnutí za neplatné; po marném uplynutí této lhůty platí, že k pozastavení rozhodnutí nedošlo.
- (3) Burzovní komisař dává souhlas ke jmenování a odvolání burzovních dohodců a ke stanovení výše dohodného.
- (4) Burzovní komisař je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech týkajících se burzovních obchodů, jejich účastníků a dohodců, s nimiž se při výkonu své funkce seznámil, nejde-li o skutečnosti, které jsou v rozporu s právními předpisy, a dále o skutečnostech, které tvoří předmět obchodního tajemství burzy, členů burzy nebo osob,

jež se účastní burzovních obchodů.

§ 35

(1) Příslušný orgán státní správy může pozastavit činnost burzy nebo omezit povolení k provozování burzy, a to nejdéle na 2 roky, pokud burza porušuje povinnosti podle § 8a odst. 1.

(2) Pokud burza ve stanovené lhůtě nedostatky odstraní, příslušný orgán státní správy pozastavení činnosti burzy nebo omezení povolení k provozování burzy zruší. Pokud burza nedostatky neodstraní, příslušný orgán státní správy povolení k provozování burzy odejme.

(3) Příslušný orgán státní správy povolení odejme vždy, pokud

- a) vyjde najevo, že povolení bylo uděleno na základě nepravdivých skutečností,
- b) činnost burzy nebyla zahájena do 12 měsíců ode dne nabytí právní moci povolení,
- c) ve 12 měsících předcházejících zahájení správního řízení o odejmutí povolení se nekonala valná hromada,
- d) ve 12 měsících předcházejících zahájení správního řízení o odejmutí povolení nebyli zvoleni členové burzovní komory, jejichž volba přísluší valné hromadě a kterým skončilo funkční období před více než 1 rokem,
- e) počet členů burzy je nejméně po dobu 90 dnů nižší než 3,
- f) burza ve 12 měsících předcházejících zahájení správního řízení o odejmutí povolení neorganizovala burzovní obchody podle § 8a odst. 1 písm. a), nebo
- g) burza o odnětí povolení požádala.

Přestupky

§ 36

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 1 odst. 4 užívá neoprávněně označení „komoditní burza“ nebo jiné označení od těchto slov odvozené nebo s ním zaměnitelné, anebo takové označení, které vyvolává dojem, že jde o činnost burzy, nebo
- b) vykonává činnost burzy bez povolení podle § 5 odst. 1 nebo 5.

(2) Fyzická osoba se jako osoba, která se zúčastní burzovního shromáždění, dopustí přestupku tím, že poruší povinnost podle § 20 odst. 3.

(3) Fyzická osoba se jako burzovní dohodce dopustí přestupku tím, že uzavře burzovní obchod v rozporu s § 21 odst. 3.

(4) Fyzická osoba se jako osoba oprávněná k burzovním obchodům dopustí přestupku tím, že poruší některou z

povinností podle § 24 odst. 1.

(5) Fyzická osoba se jako osoba uvedená v § 25 odst. 3 dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností podle § 25 odst. 3.

(6) Fyzická osoba se jako člen burzy nebo burzovní komory nebo jako zaměstnanec burzy dopustí přestupku tím, že poruší povinnost podle § 25 odst. 4.

(7) Fyzická osoba se jako burzovní dohodce dopustí přestupku tím, že

a) vykonává jinou výdělečnou činnost v rozporu s § 29 odst. 3 nebo 4, nebo

b) poruší některou z povinností podle § 30 odst. 1, 2 nebo 3.

(8) Za přestupek lze uložit pokutu

a) do 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, 5, nebo 6,

b) do 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2, 3, 4 nebo 7.

§ 36a

(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 1 odst. 4 užívá neoprávněně označení „komoditní burza“ nebo jiné označení od těchto slov odvozené nebo s ním zaměnitelné, anebo takové označení, které vyvolává dojem, že jde o činnost burzy, nebo

b) vykonává činnost burzy bez povolení podle § 5 odst. 1 nebo 5.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako osoba, která se zúčastní burzovního shromáždění, dopustí přestupku tím, že poruší povinnost podle § 20 odst. 3.

(3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako soukromý dohodce dopustí přestupku tím, že uzavře burzovní obchod v rozporu s § 21 odst. 3.

(4) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako osoba oprávněná k burzovním obchodům dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností podle § 24 odst. 1.

(5) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako osoba oprávněná k burzovním obchodům podle § 21 odst. 1 písm. b) dopustí přestupku tím, že uzavře burzovní obchod v rozporu s § 23 odst. 1.

(6) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako osoba uvedená v § 25 odst. 3 dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností podle § 25 odst. 3.

(7) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako člen burzy nebo burzovní komory dopustí přestupku tím, že poruší povinnost podle § 25 odst. 4.

(8) Podnikající fyzická osoba se jako soukromý dohodce dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností podle § 30 odst. 1, 2 nebo 3.

(9) Burza se dopustí přestupku tím, že

- a) neuveřejní nebo nezpřístupní statut a řád burzovního rozhodčího soudu, pokud se zřizuje podle § 4 odst. 2,
- b) organizuje burzovní obchody v rozporu s § 8a odst. 1 písm. a),
- c) nevede seznam osob podle § 8a odst. 1 písm. b),
- d) nekontroluje dodržování povinností členů burzy, dohodců a jiných oprávněných osob k burzovním obchodům podle § 8a odst. 1 písm. c),
- e) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. d) nevyloučila člena burzy, který přestal splňovat podmínky členství,
- f) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. e) neuveřejnila nebo nezpřístupnila platné znění statutu a řádu burzovního rozhodčího soudu,
- g) nezabezpečila působení burzovního rozhodčího soudu podle § 8a odst. 1 písm. f),
- h) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. g) nezpracovala, neuveřejnila nebo nezpřístupnila výroční zprávu o činnosti burzy,
- i) v rozporu s § 22 odst. 2 nevyloučí z burzovních obchodů osoby podle § 22 odst. 1,
- j) v rozporu s § 27 odst. 7 neuveřejní aktuální kursy nebo historii kursů nebo neuchovává kursovní listy nebo neumožní nahlédnutí do nich, nebo
- k) v rozporu s § 32 odst. 4 neodvolá dohodce.

(10) Za přestupek se uloží pokuta do

- a) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, 6, 7 nebo 8,
- b) 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 9 písm. b), d), e) nebo g),
- c) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 5,
- d) 750 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 9 písm. c), h), i), j) nebo k),
- e) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2, 3 nebo 4,
- f) 300 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 9 písm. a) nebo f).

§ 36b

(1) Přestupky podle tohoto zákona projednává příslušný orgán státní správy podle § 5 odst. 1.

(2) Promlčecí doba činí 5 let. Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 8 let od jeho spáchání.

(3) U přestupků podle § 36a nelze upustit od uložení správního trestu.

Zrušení a zánik burzy

§ 37

Zrušení burzy

(1) Burza se zrušuje a vstupuje do likvidace:

- a) dnem uvedeným v usnesení valné hromady o zrušení burzy, jinak dnem, kdy bylo usnesení o zrušení burzy přijato,
- b) dnem právní moci rozhodnutí příslušného orgánu státní správy o odnětí povolení k provozování burzy, pokud se v rozhodnutí nestanoví den pozdější.

(2) Dnem zrušení burzy je zakázáno provádět na burze burzovní obchody. Týmž dnem zaniká pravomoc burzovního rozhodčího soudu rozhodovat spory, s výjimkou sporů, kde bylo řízení již zahájeno.

§ 38

Likvidace

(1) Likvidaci majetku burzy provádí likvidátor určený valnou hromadou v rozhodnutí o zrušení burzy nebo jmenovaný příslušným orgánem státní správy v rozhodnutí o odnětí povolení k provozování burzovních obchodů.

(2) Na likvidaci burzy se použijí obdobně ustanovení obchodního zákoníku o likvidaci obchodních společností.

(3) Likvidační zůstatek se rozdělí mezi členy burzy podle poměru jimi dosud splacených členských příspěvků a zápisného, pokud není ve statutu určen jiný způsob rozdělení.

§ 39

Zánik burzy

(1) Burza zaniká dnem výmazu z obchodního rejstříku. Tímto dnem zaniká též burzovní rozhodčí soud, pokud byl u burzy zřízen.

(2) Návrh na výmaz burzy z obchodního rejstříku podává po rozdělení likvidačního zůstatku likvidátor.

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 40

(1) Pokud tento zákon nebo statut nestanoví jinak, řídí se vnitřní poměry burzy ustanoveními obchodního zákoníku o společnostech s ručením omezeným, s výjimkou minimální výše základního jmění, minimální výše vkladu a omezení počtu společníků.

(2) Zmocněncem, členem burzy, burzovním dohodcem, generálním sekretářem burzy, burzovním komisařem a jeho zástupcem může být jen osoba bezúhonná.

§ 41

Odvolání proti rozhodnutí ve věcech podle § 34 odst. 2 písm. b) nemá odkladný účinek.

§ 42

Do doby vydání obecného předpisu o rozhodčím řízení použijí se na řízení před burzovním rozhodčím soudem přiměřeně ustanovení právních předpisů o rozhodčím řízení v mezinárodním obchodním styku.¹²⁾

§ 43

Zákony národních rad určí příslušné orgány státní správy, jež budou mít působnost podle tohoto zákona.

§ 44

(1) Právnícké osoby, které vznikly přede dnem účinnosti tohoto zákona a které mají ve svém obchodním jménu označení „burza“ nebo provozují činnost uvedenou v § 1, jsou povinny do šesti měsíců od účinnosti tohoto zákona získat povolení burzy a přizpůsobit své právní poměry tomuto zákonu, jinak je soud i bez návrhu zruší a nařídí jejich likvidaci.

(2) Soud zruší také právnickou osobu, která má ke dni účinnosti tohoto zákona ve svém obchodním jménu označení „burza“ a neprovozuje činnost uvedenou v § 1 nebo činnost uvedenou v jiném burzovním zákoně, pokud nezmění své obchodní jméno do tří měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 44a

(1) Burza může být založena i jako akciová společnost podle obchodního zákoníku.

(2) Na burzu, která je akciovou společností podle odstavce 1, se použijí ustanovení tohoto zákona s výjimkou § 1 odst. 2 a 3, § 5 odst. 2 písm. a) bod 4 po dobu členství na burze, § 8 odst. 1 a § 8 odst. 2 písm. a) až d), § 9 odst. 1, § 10 odst. 1, 2 a 5, § 18 odst. 1 a § 40 odst. 1.

(3) Členové burzy, která je akciovou společností, mají za podmínek vymezených tímto zákonem a statutem právo být voleni do orgánů burzy a navštěvovat burzovní shromáždění.

(4) Burzovní komisař podle § 33 má právo účasti na jednání všech orgánů burzy, která je akciovou společností.

(5) Změna stanov, která se týká pravidel pro svolávání a jednání valné hromady, vyžaduje předchozí souhlas příslušného orgánu dozoru.

(6) Burza se může přeměnit na akciovou společnost.

(7) Orgán státního dozoru podle § 33 je oprávněn zahájit správní řízení o přezkoumání podmínek povolení podle § 5 do tří měsíců od přeměny na akciovou společnost.

§ 45

Zrušují se:

1. nařízení č. 79/1903 ř. z., jak se povolávají členové do správ zemědělských burs,
2. zákon č. 69/1922 Sb. z. a n., o plodinové burse v Bratislavě a o zákazu termínových obchodů s obilím a mlýnskými výrobky na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

§ 46

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1992.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

¹⁾ Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů.

^{1b)} Zákon č. 214/1992 Sb., o burze cenných papírů.

^{1c)} § 11 občanského zákoníku.

Zákon č. 55/1950 Sb., o užívání a změně jména a příjmení, ve znění pozdějších předpisů.

^{3a)} § 13 odst. 2 a § 15 odst. 2 zákona ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

^{3b)} Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁴⁾ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ § 10 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

⁶⁾ § 9 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (úplné znění č. 70/1992 Sb.).

⁷⁾ § 17 obchodního zákoníku.

⁸⁾ Část třetí zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

¹²⁾ Zákon č. 98/1963 Sb., o rozhodčím řízení v mezinárodním obchodním styku a o výkonu rozhodčích nálezů.

¹³⁾ § 13 odst. 2 a § 15 odst. 2 zákona České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ § 26e zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁾ § 22d zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb.

¹⁸⁾ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.